

SCENARIUSZ ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 1

TEMAT: PIEKNO W IKONIE ZAKŁĘTE

Czas 90 min

Prowadzący: Beata Olchowy - artysta ludowy, absolwentka Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego w Sękowej Woli specjalizująca się w pisaniu ikon, wyrobami z gliny, papieru czerpanego, malarstwie na tkaninie, warzeniu solanki, filcowaniu wełny. Właścicielka Pracowni Rzemiosła Artystycznego „Horodna” w Lubeni

Opiekun grupy: nauczyciele, Halina Kasiak, Bożena Sobek. Elżbieta Kwolek

CEL ZAJĘĆ:

- Zapoznanie z historią i techniką pisania ikon
- Zapoznanie ze sposobem przedstawiania perspektywy i barwy, jako istotnych elementów ikonopisarstwa,
- Wyrabianie w uczestnikach warsztatów poczucia własnej wartości, przynależności, oraz szacunku do "Małej Ojczyzny"
- Inspirowanie twórczości w odniesieniu do odbytej wycieczki do Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku

Warsztaty poprzedzone były zwiedzaniem muzeum i Miasteczka Galicyjskiego w Sanoku oraz lekcją muzealną dotyczącą genezy, formy i stylu – w oparciu o kolekcję ikon pod nazwą „Piękno w ikonie zakłęte”. Uczestnicy wycieczki poznali urządzenia i warsztaty tkackie, wnętrza budynków mieszkalnych oraz ich zdobnictwo. Zapoznali się również kanonem i motywami zdobniczymi regionalnego stroju ludowego jako wyrazu identyfikacji regionalnej. Jednym z najpiękniejszych skansenów w Europie, a równocześnie największym pod względem ilości obiektów w Polsce jest Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku. Zabytkowe budynki są świadectwem wielokulturowości Podkarpacia, wiele też mówią o tradycjach i zwyczajach Bojków, Łemków, Pogórzan i Dolinian. Wśród ponad 100 zgromadzonych tu obiektów są: cerkwie, kościoły, plebanie, szkoła wiejska, zagrody, chałupy, olejarnia, kuźnie, wiatraki, ule. Na terenie Parku Etnograficznego urządzono wspaniałą stałą ekspozycję malarstwa ikonowego pt. **Ikona Karpacka**, na której zaprezentowano ponad 220 ikon (od XV do XX w.), ukazujących pełny rozwój tego typu malarstwa w strefie polskich Karpat.

MATERIAŁY I PRZYBORY: Deski z podkładem do malowania ikon 17x21 cm i 12x16 cm, ołówki, pędzle, farby akrylowe, kalki, kubki na wodę

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: przykłady przedstawień ikon Zbawiciela, Trójcy Św., Matki Bożej, Jezusa Pantokratora itp., wydruki ikon, albumy i książki związane z historią ikon

FORMA PRACY: indywidualna

METODY: pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka wstępna nawiązująca do tematu, krótka informacja o historii ikon. **IKONA** –to obraz sakralny, powstały w kręgu kultury bizantyńskiej wyobrażający postacie świętych, sceny z ich życia, sceny biblijne lub liturgiczno-symboliczne. Charakterystyczna dla chrześcijańskich Kościołów wschodnich, w tym prawosławnego i greckokatolickiego.
- Zapoznanie z celami i tematem zajęć
- Przedstawienie uczestnikom reprodukcji słynnych ikon
- Pokaz przykładowych prac
- Krótka wzmianka o technice i sposobie pracy, wyjaśnienie etapów malowania ikon:
  - przygotowanie desek z naniesionym podkładem, rozdanie farb, pędzli, kalek, miękkich ołówków
  - wybór wydruków z ikonami
  - przed przystąpieniem do malowania, należy bardzo dokładnie i mocno narysować „odbić” przez bezbarwną kalkę ważniejsze kontury ikony na przygotowanym wydruku. Następnie należy odwrócić kalkę i jeszcze raz przerysować na deskę. Otrzymamy odbicie lustrzane narysowanej ikony.
  - w kolejnej fazie wypełniamy farbami szkic ikony, stosując bogatą kolorystykę z uwzględnieniem złota.
  - w ostatnim etapie pracy należy wypełnić barwą tło i brzegi deski (np. w innym kolorze)
- Praca twórcza uczestników pod nadzorem prowadzącego i opiekuna
- Podsumowanie zajęć: wykonanie wystawki, wspólne fotografie
- Porządkowanie stanowisk pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 2

TEMAT: MALOWANIE NA PORCELANIE

Czas 90 min

Prowadzący: Monika Twardowska, starszy instruktor plastyk, działająca na terenie gminy Głogów Młp., pracownik MGDK w Głogowie Młp., absolwentka Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Opiekun grupy: nauczyciele - Halina Kasiak, Bożena Sobek, Elżbieta Kwolek

CEL ZAJĘĆ:

- Zapoznanie z techniką malarstwa i ozdabiania szkła ze szczególnym uwzględnieniem regionalnego wzornictwa i zdobnictwa.
- Wykonywanie prac malarskich na szkłe i ceramice.
- Zapoznanie uczestników z ludową sztuką regionalną
- Zapoznanie uczestników ze specyfiką malowania na szkłe i sposobem wykonania prac
- Wyrabianie w uczestnikach warsztatów poczucia własnej wartości, przynależności, oraz szacunku do "Małej Ojczyzny"

MATERIAŁY I PRZYBORY: talerze, kubki ceramiczne, pisaki, ołówki, pędzle różnej grubości, farby do malowania na porcelanie, ręczniki papierowe, rozpuszczalnik

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: przykłady prac wykonane tą techniką, reprodukcje sztuki ludowej ze szczególnym uwzględnieniem sztuki regionalnej

FORMA PRACY: indywidualna

METODY: pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka wstępna nawiązująca do tematu
- Zapoznanie z celami i tematem zajęć
- Przedstawienie uczestnikom reprodukcji prac artystów regionu
- Pokaz przykładowych prac
- Krótka wzmianka o technice i sposobie pracy, wyjaśnienie etapów wykonywania dzieł na porcelanie
  - Przygotowanie tafli szkła, porcelany do pracy, rozdanie farb, pędzli
  - Każdy uczestnik mógł dokonać własnego wyboru wzoru do wykonania z uwzględnieniem motywów ludowych
  - Wzór najlepiej wykonać na porcelanie ołówkiem lub grubym czarnym pisakiem, zgodnie z formatem szkła tworząc w ten sposób ważny kontur. Następnie malujemy pędzlem na zasadzie „punktowania”.

Pozostawiamy do wyschnięcia. Przestrzenie we wzorze malujemy farbami z uwzględnieniem bogatej gamy barwnej
- W ostatniej fazie prac należy pamiętać o odpowiednim wykończeniu brzegów np. talerza lub kubka

- Praca twórcza uczestników pod nadzorem prowadzącego i opiekuna
- Podsumowanie zajęć: wykonanie wystawki, wspólne fotografie
- Porządkowanie stanowisk pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 3

TEMAT: NIE TYLKO OZDOBA

Czas 90 min

Prowadzący:

- **Justyna Pisarek** - absolwentka ASP w Łodzi, specjalizacja projektowanie biżuterii.

- **Wojciech Sos** - Zajmuje się wykonawstwem akcesoriów skórzanych oraz przedmiotów użytkowych z drewna. W ramach projektu przeprowadzi warsztaty kaletnicze.

-**Elżbieta Dudek-Młynarska** - absolwentka etnologii na Uniwersytecie Wrocławskim. Autorka scenariuszy do lekcji muzealnych. W ramach projektu przeprowadzi warsztaty tkania krajek na bardko.

-**Judyta Sos** - absolwentka archeologii Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Zajmuje się rekonstrukcją strojów dawnych i ich zdobnictwem. W ramach projektu przeprowadziła warsztaty z haftu.

Opiekun grupy: nauczyciele – Halina Kasiak, Bożena Sobek, Elżbieta Kwolek

CEL ZAJĘĆ:

- Zwiedzanie Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie, zapoznanie z jego historia i założycielem
- Zapoznanie ze sposobem wyrabiania biżuterii drewnianej i skórzanej, rodzajem haftu rzeszowskiego, tkaniem krajek
- Wdrażanie do poczucia przynależności regionalnej
- Wykonywanie pracy rzemieślniczej, ludowej, inspirowanie dawnym wzornictwem

Muzeum Etnograficzne im. F. Kotuli w Rzeszowie posiada zbiory dokumentujące wszelkie przejawy wsi, w tym bogatą kolekcję strojów ludowych mieszkańców Rzeszowa i okolic – Rzeszowiaków, Lasowiaków i Pogórzan. W czasie zwiedzania uczestnicy zostali podzieleni na 4 grupy warsztatowe. Każda z nich kolejno uczestniczyła w warsztatach: kaletniczych, hafciarskich, tkackich i tworzenia biżuterii.

MATERIAŁY I PRZYBORY:

Warsztaty kaletnicze: kawałki skór, rzemyki, młotki, narzędzia do wytłaczania wzorów, podkładki

Warsztaty hafciarskie: płótno do haftu, igły, mulina, nożyczki

Warsztaty tkackie: wełna w różnych kolorach, nożyczki

Warsztaty wyrabiania biżuterii: gotowe kształty elementów dekoratorskich, farby akrylowe, pędzle

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: materiały edukacyjne w postaci płyty CD „Ubiory ludowe w Rzeszowskim” oraz katalogu „Nie tylko ozdoba...”. (dla każdego uczestnika, przykłady gotowych krajek, wyrobów ze skóry, hafty rzeszowskie, ozdoby ludowe, czasopisma, książki poświęcone sztuce ludowej regionu rzeszowskiego)

FORMA PRACY: indywidualna

METODY: pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Podział uczestników na 4 grupy
- Zapoznanie z celami i tematyką zajęć
- Prezentacja wyrobów regionalnych wykonywanych przez twórców rzeszowskich
- Pokaz przykładowych prac
- Krótka wzmianka o technice i sposobie pracy:
  - warsztaty kaletnicze: nakładanie wzornika na skórę i wybijanie młotkiem ze szczególnym zwróceniem uwagi na bhp pracy, wywieranie otworów w skórze, przekładanie rzemyków
  - warsztaty hafciarskie: pokaz ściegu sznureczkowego i nakładanego. Zapoznanie z charakterystyką haftu rzeszowskiego, gdzie dominują w nich motywy geometryczne oraz kwiatowe w kolorze czarnym lub granatowym i czerwonym. Hafty wykonywane są przeważnie na rańtuchach (chustach) grubą jedwabną nitką, ścięciem za igłą (sznureczkowym).
  - warsztaty tkackie: pokaz tkania na bardko tzw. *krajki*, czyli paska z kolorowej włóczki – jako elementu ubioru kultury ludowej średniowiecznych społeczności Słowian. Należy zwracać szczególną uwagę na umiejętne przekładanie włóczki (pokaz)
  - warsztaty wyrobu biżuterii drewnianej: należy bardzo precyzyjnie cienkim pędzelkiem nakładać farbę na wcześniej przygotowanych szkicach ołówkiem na drewnianych elementach biżuterii. W końcowej fazie należy przewlec ozdobną nitkę bądź rzemyk na wisiorek lub elementy metalowe do kolczyków
- Praca twórcza uczestników pod nadzorem prowadzącego i opiekuna
- Podsumowanie zajęć: wykonanie wystawki, wspólne fotografie
- Porządkowanie stanowisk pracy

- Rozdanie uczestnikom materiałów edukacyjnych w postaci płyty CD „Ubiory ludowe w Rzeszowskim” oraz katalogu „Nie tylko ozdoba...”
- Pożegnanie uczestników, powrót

SCENARIUSZ ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 4

TEMAT: MALOWANIE NA GLINIANYCH KAFLACH

Czas 90 min

Prowadzący: Beata Olchowy - artysta ludowy, absolwentka Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego w Sękowej Woli specjalizująca się w pisaniu ikon, wyrobami z gliny, papieru czerpanego, malarstwie na tkaninie, warzeniu solanki, filcowaniu wełny. Właścicielka Pracowni Rzemiosła Artystycznego „Horodna” w Lubeni

Opiekun grupy: nauczyciele - Halina Kasiak, Bożena Sobek, Elżbieta Kwolek

CEL ZAJĘĆ:

- Zapoznanie z techniką malarstwa na glinianych kaflach
- Wykonywanie prac malarskich kaflach
- Zapoznanie uczestników z ludową sztuką regionalną
- Zapoznanie z motywami zdobniczymi regionalnego stroju ludowego jako wyrazu identyfikacji regionalnej
- umiejętność rozpoznawania motywów ludowych i wzornictwa ludowego ziemi podkarpackiej
- Wyrabianie w uczestnikach warsztatów poczucia własnej wartości, przynależności, oraz szacunku do "Małej Ojczyzny"
- Wdrażanie do dbałości o estetykę wykonania prac

MATERIAŁY I PRZYBORY: tabliczki gliniane, pisaki, ołówki, pędzle różnej grubości, farby akrylowe, ręczniki papierowe, pojemniki na wodę

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: przykłady prac wykonane tą techniką, reprodukcje sztuki ludowej ze szczególnym uwzględnieniem sztuki regionalnej, wzorniki i wydruki motywów ludowych

FORMA PRACY: indywidualna

METODY: pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka wstępna nawiązująca do tematu
- Zapoznanie z celami i tematem zajęć
- Przedstawienie uczestnikom reprodukcji prac artystów regionu
- Pokaz przykładowych prac
- Krótka wzmianka o technice i sposobie pracy, wyjaśnienie etapów wykonywania dzieł na tabliczkach glinianych
  - Przygotowanie tabliczek glinianych do pracy, rozdanie farb, pędzli
  - Każdy uczestnik może dokonać własnego wyboru wzoru do wykonania z uwzględnieniem motywów ludowych
  - o efekcie pracy decyduje poprawnie wykonany szkic
  - wzór najlepiej wykonać na tabliczce ołówkiem lub odbić miękkim ołówkiem na przezroczystej kalce. Następnie należy odwrócić rysunek i ponownie obrysować kontury tak, aby ślad ołówka pozostał na kaflu (pokaz wykonania szkicu)
  - Następnie malujemy pędzlem zwracając uwagę na żywą kolorystykę i charakterystyczny czarny kontur. Pozostawiamy do wyschnięcia.
- Praca twórcza uczestników pod nadzorem prowadzącego i opiekuna
- Podsumowanie zajęć: wykonanie wystawki, wspólne fotografie
- Porządkowanie stanowisk pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 5

TEMAT: NIE ŚWIĘCI GARNKI LEPIA

Czas 90 min

Prowadzący:

- pracownicy Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej

Opiekun grupy: nauczyciele - Halina Kasiak, Bożena Sobek, Elżbieta Kwolek

CEL ZAJĘĆ:

- Zwiedzanie Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej
- Udział w warsztatach ceramicznych, wyrób glinianych naczyń
- Zapoznanie ze sposobem działania dawnego koła garncarskiego
- Udział w warsztatach poświęconych wyrabianiu ozdób z bibuły i słomy
- Zapoznanie ze sposobem zdobienia chałup chłopskich, ich obrzędami i zwyczajami
- Zapoznanie z tygłem kulturowym Rzeszowiaków i Lasowiaków
- Wdrażanie do poczucia przynależności regionalnej, inspirowanie dawnym wzornictwem

Park Etnograficzny w Kolbuszowej pozwala zwiedzającym niezwykle realistycznie odtworzyć codzienne życie Lasowiaków i Rzeszowiaków, co stanowi swoisty tygiel kulturowy. Otoczone płotami chałupy z malowniczymi ogródkami i żywym inwentarzem, pola uprawne ze strachami na wróble, wiatraki, stara szkoła i karczma pozwalają obyć wspaniałą podróż w czasie. Podczas zwiedzania skansenu uczestnicy poznawali kulturę ziemi rzeszowskiej i lasowiackiej, ich warsztaty tkackie, wnętrza budynków mieszkalnych oraz ich zdobnictwo. Zapoznali się z motywami zdobniczymi regionalnego stroju ludowego jako wyrazu identyfikacji regionalnej. W czasie wędrowki po skansenie w Kolbuszowej uczestnicy mieli okazję zobaczyć m.in. zagrodę z Markowej, Remizę ze Słociny, Karczmę z Hadli Kańczuckich,

szkołę, wiatraki i młyn wodny. Poznali kulturę i życie dawnych Lasowiaków i Rzeszowiaków.

MATERIAŁY I PRZYBORY:

Warsztaty garncarskie: glina, woda, podkładki, patyczki do wytłaczania dekoracji

Warsztaty „nie tylko ozdoba”: bibuła, słomka, nici, igły, klej, nożyczki

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: wyroby ceramiczne w pracowni garncarskiej, podłaźniczka, przykłady gotowych wytworów sztuki ludowej

FORMA PRACY: indywidualna

METODY: pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Podział uczestników na 2 grupy
- Zwiedzanie skansenu
- Zapoznanie z celami i tematyką poszczególnych zajęć warsztatowych
- Prezentacja wyrobów wykonywanych przez regionalnych twórców
- Pokaz przykładowych prac
- Krótka wzmianka o technice i sposobie pracy:
  - warsztaty garncarskie: glinę do wyrobu naczynia należy najpierw uformować w kulę i na kole garncarskim mocno ścisnąć by wydobyć odpowiedni kształt. Prace należy wykonywać w fartuchach ochronnych, glinę często moczyć wodą (pokaz wykonania przez prowadzącego)
  - warsztaty ozdób choinkowych: przy wykonywaniu języków, świateł, bombek i łańcuchów należy bardzo dokładnie przytwierdzać klejem, praca uczy cierpliwości i precyzji (pokaz wykonania ozdób)
- Praca twórcza uczestników pod nadzorem prowadzącego i opiekuna
- Podsumowanie zajęć: wykonanie wystawki, wspólne fotografie
- Porządkowanie stanowisk pracy
- Ozdobienie podłaźniczki
- Pożegnanie uczestników, powrót

SCENARIUSZ ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 6

TEMAT: MALOWANIE NA TKANINIE

Czas 90 min

Prowadzący: Monika Twardowska, starszy instruktor plastyk, działająca na terenie gminy Głogów Młp., pracownik MGDK w Głogowie Młp., absolwentka Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Opiekun grupy: nauczyciele - Halina Kasiak, Bożena Sobek, Elżbieta Kwolek

CEL ZAJĘĆ:

- Zapoznanie z techniką malarstwa na tkaninie ze szczególnym uwzględnieniem regionalnego wzornictwa i zdobnictwa ludowego
- Zapoznanie uczestników z ludową sztuką regionalną
- Zapoznanie uczestników ze specyfiką malowania na tkaninie i sposobem wykonania prac
- Wyrabianie w uczestnikach warsztatów poczucia własnej wartości, przynależności, oraz szacunku do "Małej Ojczyzny"
- Dbłość o estetykę wykonywania prac i porządek na stanowiskach

MATERIAŁY I PRZYBORY: bawełniana tkanina (T-shirt), pisaki, ołówki, pędzle różnej grubości, farby do malowania na tkaninie ręczniki papierowe, tektury

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: przykłady prac wykonane tą techniką, reprodukcje sztuki ludowej ze szczególnym uwzględnieniem sztuki regionalnej, wydruki wzorów ludowych

FORMA PRACY: indywidualna

METODY: pogadanka, pokaz, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka wstępna nawiązująca do tematu
- Zapoznanie z celami i tematem zajęć
- Przedstawienie uczestnikom reprodukcji prac artystów regionu
- Pokaz przykładowych prac
- Krótka wzmianka o technice i sposobie pracy, wyjaśnienie etapów wykonywania dzieł na tkaninie:
  - Przygotowanie T-shirtów bawełnianych, rozdanie farb, pędzli
  - Każdy uczestnik mógł dokonać własnego wyboru wzoru do wykonania z uwzględnieniem motywów ludowych
  - Przed przystąpieniem do wykonania prac należy pod 1-szą warstwę koszulki włożyć tekturę w celu uniknięcia przemakania ewentualnej farby na tylnej stronie T-shirtów

- następnie należy wykonać wybrany wzór ołówkiem lub grubym czarnym pisakiem, zgodnie z projektem tworząc kontur.
- wypełniamy pędzlem powstałe przestrzenie, zwracając uwagę na czystość kolorów. Dekorujemy również rękawy. Pozostawiamy do wyschnięcia.
- W ostatniej fazie prac należy pamiętać o odpowiednim wykończeniu brzegów koszulki. Dbamy o estetykę wykończenia

- Praca twórcza uczestników pod nadzorem prowadzącego i opiekuna
- Podsumowanie zajęć: wykonanie wystawki, wspólne fotografie
- Porządkowanie stanowisk pracy
- Pożegnanie uczestników.

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 7

TEMAT: Zajęcia zapoznawcze

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Piotr Grygiel – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Cecylia Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Integracja grupy
- Rozbudzenie wyobraźni uczestników
- Praca nad koncentracją uczestników
- Budowanie elementarnej świadomości scenicznej
- Wstępne otwieranie i ośmielanie uczestników
- Poznanie oczekiwań i obaw uczestników warsztatów

MATERIAŁY I PRZYBORY: przestrzeń sceniczna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: doświadczenie sceniczne prowadzących zajęcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: pogadanka, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka dotycząca znaczenia elementarnych ćwiczeń i zadań na wyobraźnię i koncentrację dla rozwoju świadomości scenicznej, oraz obaw i oczekiwań uczestników związanych z cyklem warsztatów
- Zapoznanie z celami i tematem zajęć
- Oswajanie z przestrzenią sceniczną
- Ćwiczenia rozwijające wyobraźnię
- Ćwiczenia na koncentrację – podkreślanie ich wagi w procesie kształtowania osobowości scenicznej
- Proste indywidualne zadania sceniczne
- Podsumowanie zajęć i ćwiczenia relaksacyjne
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 8

TEMAT: Poznajemy etiudę teatralną

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Piotr Grygiel – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekun grupy: Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopec

CEL ZAJĘĆ:

- Poznanie indywidualnych cech osobowości uczestników
- Dalsze rozbudzenie wyobraźni
- Nauka odnajdywania się w przestrzeni sceny
- Poznanie terminu etiuda w teorii i praktyce
- Próba budowania etiud teatralnych

MATERIAŁY I PRZYBORY: przestrzeń sceniczna

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: doświadczenie sceniczne prowadzących zajęcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: pogadanka, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka dotycząca etiudy w rozumieniu teatralnym (jako krótkie zdarzenie sceniczne, mające swój wstęp, rozwinięcie i zakończenie).
- Wzmianka o znaczeniu pointy
- Oswajanie z przestrzenią sceniczną
- Ćwiczenia na wyobraźnię pomocne przy budowaniu etiud
- Próba indywidualnego odnalezienia się na scenie z konkretnym zadaniem
- Wymyślanie i realizowanie etiud na zadany temat
- Omówienie zrealizowanych etiud
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 9

TEMAT: Analizujemy scenariusz

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Piotr Grygiel – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Cecylia Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Zapoznanie uczestników z „próbą czytaną”
- Zainicjowanie kreatywnej analizy tekstu
- Próba prowadzenia dialogu
- Stworzenie drobnych elementów scenograficznych
- Zwrócenie uwagi na połączenie sytuacja - scenografia

MATERIAŁY I PRZYBORY: Adaptacja scen z Małego Księcia, materiały do budowy scenografii (farby, kantówki drewniane, płyta OSB i MDF, styropian, styrodur, płótno, sztywnik)

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Egzemplarze Małego Księcia A. de Saint Exupery’ego, przygotowane wcześniej przez uczestników projekty scenografii

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: pogadanka, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka zapoznająca uczestników z teatralną „próbą czytaną”, wyjaśnienie wątpliwości, omówienie procesów powstania widowiska teatralnego.
- „Próba czytana” - analiza tekstu, podział ról, próba „szukania postaci”
- Praca nad realizacją elementów scenografii w oparciu o wnioski z wcześniejszej pracy
- Podsumowanie pracy i zalecenie nauki tekstu adaptacji
- Sprzątanie miejsca pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 10

TEMAT: Lecimy w kosmos

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Piotr Grygiel – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Cecylia Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Uruchomienie wyobraźni uczestników na drodze literatura- teatr
- Uświadamianie roli dekoracji dla widowiska scenicznego
- Pobudzenie uczestników do realizacji samodzielnych projektów scenograficznych
- Stworzenie projektów pomocnych przy realizacji scenografii
- Kształtowanie poczucia estetyki
- Nauka rozsądnego hamowania wyobraźni

MATERIAŁY I PRZYBORY: bloki techniczne, rysunkowe, kredki ołówki, farby, duże arkusze papieru

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Egzemplarze Małego Księcia A. de Saint Exupery'ego, projekty scenografii

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: pogadanka, burza mózgów, ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka o znaczeniu scenografii w widowisku teatralnym, nawiązania do obejrzanych przez uczestników spektakli. Omówienie tematyki Małego Księcia- koncentracja na wykreowanym przez autora świecie postaciach – ich charakterach, ukierunkowanie wyobraźni plastycznej na ten świat.
- Burza mózgów
- Indywidualna praca nad projektami scenograficznymi z wykorzystaniem przyborów plastycznych
- Omówienie projektów, ich plusów i minusów dla przydatności scenicznej
- Wymyślanie i realizowanie etiud na zadany temat
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 11

TEMAT: Ruch sceniczny na scenie

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Edyta Śliwa – główny instruktor - choreograf MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Improwizacja ruchowa a wyobraźnia dziecka
- Zapoznanie z technikami ruchu na scenie, plastyką ruchu scenicznego
- Praca nad wizerunkiem scenicznym i wyrazem artystycznym
- Zwrócenie uwagi na znaczenie ruchu scenicznego w przygotowywanych scenach

MATERIAŁY I PRZYBORY: odtwarzacz, CD, nagrania muzyczne, stroje do ćwiczeń ruchowych

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: doświadczenie choreograficzne prowadzących zajęcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka z wstawkami praktycznymi dotycząca ćwiczeń pomagających radzić sobie ze stresem podczas improwizacji ruchowej
- Opracowanie i nauka choreografii do etiudy teatralnej
- Praca nad wyrazem artystycznym i ruchem zawartym w scenach – powtarzanie, utrwalanie i drobne korekty
- Ćwiczenie relaksacyjne
- Podsumowanie wspólnej pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 11

TEMAT: Ruch sceniczny na scenie

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Edyta Śliwa – główny instruktor - choreograf MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Improwizacja ruchowa a wyobraźnia dziecka
- Zapoznanie z technikami ruchu na scenie, plastyką ruchu scenicznego
- Praca nad wizerunkiem scenicznym i wyrazem artystycznym
- Zwrócenie uwagi na znaczenie ruchu scenicznego w przygotowywanych scenach

MATERIAŁY I PRZYBORY: odtwarzacz, CD, nagrania muzyczne, stroje do ćwiczeń ruchowych

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: doświadczenie choreograficzne prowadzących zajęcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka z wstawkami praktycznymi dotycząca ćwiczeń pomagających radzić sobie ze stresem podczas improwizacji ruchowej
- Opracowanie i nauka choreografii do etiudy teatralnej
- Praca nad wyrazem artystycznym i ruchem zawartym w scenach – powtarzanie, utrwalanie i drobne korekty
- Ćwiczenie relaksacyjne
- Podsumowanie wspólnej pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 12

TEMAT: Z dykcją na Ty

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Miroslaw Szpyrka – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Kształcenie nawyku poprawnej wymowy
- Zapoznanie z techniką ćwiczenia na samogłoskach, ćwiczenie dykcji przy pomocy zabaw słownych (złamańców)
- Nauka prawidłowego oddechu

MATERIAŁY I PRZYBORY: odtwarzacz, CD, nagrania muzyczne, stroje do ćwiczeń ruchowych, fortepian

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: doświadczenie muzyczne prowadzących zajęcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: ćwiczenia praktyczne, zabawy integracyjne, ćwiczenia rozluźniające, rytmiczne i relaksacyjne, dykcji, modulacji głosu, mimiki i gestu.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka z wstawkami praktycznymi dotycząca ćwiczeń nad poprawnością wymawiania tekstu
- Opracowanie i nauka poprawnej artykulacji tekstu etiudy teatralnej
- Praca nad poprawną wymową tekstów poszczególnych ról etiudy teatralnej – powtarzanie, utrwalanie i drobne korekty
- Ćwiczenie relaksacyjne
- Podsumowanie wspólnej pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 13

TEMAT: Z tekstem na scenie

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Piotr Grygiel – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Nauka budowania sytuacji scenicznych w oparciu o wykreowaną przestrzeń
- Głębsza analiza tekstu, pobudzenie intelektu do odnajdowania „smaczków”
- Oswajanie tekstu na scenie
- Zapoznanie z metodą prób scenicznych

MATERIAŁY I PRZYBORY: Adaptacja scen z Małego Księcia, przygotowane przez uczestników elementy scenografii

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Adaptacja Małego Księcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Krótka pogadanka o sposobach pracy na scenie, roli reżysera, inspicjenta, suflera
- Praca nad poszczególnymi scenami adaptacji- budowanie sytuacji i relacji między postaciami z wykorzystaniem elementów scenografii
- Omówienie wskazujące mocne i słabe cechy ułożonych scen
- Ćwiczenie relaksacyjne
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 14

TEMAT: Zaraz premiera

Czas 90 min

Prowadzący: Kamil Dobrowolski – aktor Teatru Maska w Rzeszowie

Piotr Grygiel – starszy instruktor MGDK w Głogowie Młp.

Opiekunowie grupy: Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Doszlifowanie przygotowanych przez uczestników scen przed pokazem końcowym
- Zapoznanie z metodami walki ze stresem i tremą
- Zwrócenie uwagi na znaczenie światła dla atmosfery przygotowywanych scen

MATERIAŁY I PRZYBORY: Adaptacja scen z Małego Księcia, przygotowane przez uczestników elementy scenografii

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Adaptacja Małego Księcia

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna

METODY: ćwiczenia praktyczne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Pogadanka z wstawkami praktycznymi dotycząca ćwiczeń pomagających radzić sobie ze stresem
- Praca nad scenami – powtarzanie, utrwalanie i drobne korekty
- Zderzenie przygotowanych scen z różnym oświetleniem, zwrócenie uwagi na znaczenie światła dla ich atmosfery
- Ćwiczenie relaksacyjne
- Podsumowanie wspólnej pracy
- Pożegnanie uczestników

SCENARIUSZ TEATRALNYCH ZAJĘĆ WARSZTATOWYCH nr 15

TEMAT: Teatr lalek

Czas 180 min

Prowadzący: Aktorzy Teatru Maska w Rzeszowie

Konstruktor Lalek Teatru Maska w Rzeszowie

Opiekunowie grupy: Edyta Śliwa, Renata Pomykała, Celina Furman, Anna Kopeć

CEL ZAJĘĆ:

- Zapoznanie ze sztuką teatralną „Sklep z zabawkami”.
- Zapoznanie ze zbiorami Muzeum Lalek Teatru Maska w Rzeszowie
- Zapoznanie z zasadami animacji lalki, kukły, pacynki i marionetki.
- Zapoznanie z projektami i technikami powstawania lalek teatralnych i scenografii.

MATERIAŁY I PRZYBORY: zbiory muzealne Teatru Maska w Rzeszowie

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: lalki, kukły, pacynki, marionetki, elementy scenografii Teatru Maska w Rzeszowie.

FORMA PRACY: grupowa, indywidualna, zbiorowa

METODY: oglądowa, pogadanka, praktyczne działanie

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- Obejrzenie spektaklu „Sklep z zabawkami” w Teatrze Maska w Rzeszowie
- Zapoznanie się ze zbiorami Muzeum Lalek Teatru Maska w Rzeszowie
- Omówienie zasad animacji lalki, kukły, marionetki i pacynki
- Ćwiczenia indywidualne, zbiorowe i grupowe z lalką, kukłą, marionetką i pacynką
- Omówienie zasad projektowania i wytwarzania scenografii teatralnej
- Pożegnanie uczestników